

ពិភាក្សាលាសមីកសិកម្មប្រចាំឆ្នាំ
Prek Leap National Institute of Agriculture

ជំនួយជាតិសត្វជោគលូស្ស
Zoonosis

រៀបចំនាយកដៃទេសជន៍ នឹង អីជាតា.D.V.M, Msc
២០២២

មាតិកាមន្ទបន

ទំព័រ

ចំណែក ១

ជំនាំជើងតែន ចំនួនតិស្សខេវទុស្ស

១. និយមនីយ	២
២. និមិត្តហេតុ	២
៣. ភាគសញ្ញា	២
៤. ការចម្លងមេរក	៣

ចំណែក ២

ចន្ទាន់ចំនួនតិស្សខេវទុស្ស

ចន្ទខ្សែធមេរកទាក់ទង

ចំណើនបានខ្សែ

១. លំនាំដើម	៥
២. អត្រាយី និងអត្រាស្ថាប់	៥
៣. ភាគសញ្ញាលីគោ	៥
៤. ភាគសញ្ញាលីមនុស្ស	៦
ក. សណ្ឌានបើស្សុក	៦
ខ. សណ្ឌានកន្លឹត	៧
គ. សណ្ឌានពោះវៀន	៧
យ. សណ្ឌានផ្ទិដ្ឋើម	៨
ឃ. សណ្ឌានសិបទិសមី	៩
ច. សណ្ឌានលាកកស្រាមខ្សោ	៩
៥. ការការពារ	៩
៦. ការព្យាបាល	៩០

Brucellosis

១. លំនាំដើម	៩០
២. លក្ខណៈរបស់មេរក	៩០
៣. ការចម្លង	៩២
ក. ការចម្លងនៅលីខ្ពនស្តូ	៩២
ខ. ការចម្លងនៅកូដខ្ពនមនុស្ស	៩២

៤.អត្ថាយី និងអត្រស្តាប់	៩៣
៥.ហេតុសញ្ញា	៩៣
ក.ហេតុសញ្ញាលើសត្វ	៩៣
ខ.ហេតុសញ្ញាលើមនុស្ស	១៤
៦.ស្អាកស្អាមនៃដឹង Brucellosisលើមនុស្ស	១៦
៧.ការការពារ	១៦

ចំណើនថែទាំ

១.លំនាំដើម	១៤
២.អត្ថាយី និងអត្រស្តាប់	១៦
៣.ហេតុសញ្ញា	១៦
ក.របៀបស្អែត	១៦
ខ.របៀបខ្សែកណ្ហាល	១៦
គ.របៀបផ្តើង	២០
យ.របៀបប្រជាប់បន្ទូន និងផ្ទើកនោម	២០
ឯ.របៀបក្រុពេះ ពោះវ្រោន	២១
ច.របៀបក្រពេញទីកន្លែង	២១
ឆ.របៀបស្អែក	២១
៤.ការចម្លង	២១
៥.ហេតុសញ្ញា និងការចម្លង ដំើរបៀបលើគោ	២១
៦.ការការពារ	២២

Leptospirosis

១.លំនាំដើម	២៣
២.អត្ថាយី និង អត្រស្តាប់	២៣
៣.ប្រភូជីជី	២៣
៤.ការចម្លង	២៤
៥.ហេតុសញ្ញា	២៤
៦.ការការពារ	២៥

Plague disease

១.លំនាំដើម	២៥
------------------	----

២.អត្រាយី និង អត្រស្សាប់.....	២៥
៣.ហេតុសញ្ញា	២៦
ក.សណ្ឋានគ្រុនមានហើមកូនកណ្តាត ក្នុតដឹង រកដឹង	២៦
ខ.សណ្ឋានស្រាមខ្ទា	២៧
គ.សណ្ឋានបំពង់ ក	២៧
យ.សណ្ឋានស្ថត	២៧
ឃ.សណ្ឋានពិសិលមាម	២៧
៤.ការចម្លង	២៨

Campylobacteriosis

១.លំនាំដើម	២៨
២.អត្រ និងអត្រស្សាប់	២៩
៣.ហេតុសញ្ញា	២៩
៤.ការចម្លង	៣០
៥.ការការពារ	៣០

Psittacosis

១.លំនាំដើម	៣០
២.អត្រាយី និងអត្រស្សាប់	៣១
៣.ហេតុសញ្ញា	៣១
៤.ការចម្លង	៣២

ចំនួនផ្ទាល់ខ្លួន

១.លំនាំដើម	៣៣
២.មួលហេតុបង្កិចដំដើរ	៣៣
៣.ប្រភេទសត្វទូលដំដើរ	៣៣
៤.ការចម្លង	៣៣
៥.ហេតុសញ្ញា	៣៤
៦.ការការពារ និងការព្យាពាល	៣៥

ចំណួន ៣
ចន្ទាន់ចំនួនផ្ទាល់ខ្លួន នៃមនុស្ស
បន្ទាន់ខ្សែជាមួយថ្មីនៅ

ចំណើនអ្នកសង្គម (BSE)

១.លំនាំដីម.....	៣៥
២.ប្រភពនៃការរាលជាល.....	៣៦
៣.ការបង្កើតកែត.....	៣៦
៤.ករណីនៃដំដីគោត្តត.....	៣៦
៥.ប្រភេទសត្វទូលដំដី.....	៣៧
៦.រយៈពេលបង្កើត.....	៣៧
៧.ផ្ទិះចម្លង.....	៣៧
៨.មូលហេតុបង្កើត.....	៣៨
៩.កេតសញ្ញាលើគោ.....	៣៨
១០.ការធ្វើកេតនិងចិះយ.....	៣៩
១១.យុទ្ធផិធីប្រើប្រាស់សម្រាប់ការការពារការរាលជាលនៃដំដីគោត្តត.....	៣៩

ចំណើនសាយចក្សី

១.សេចក្តីដីម.....	៤០
២.ការរាលជាលនៃដំដីដ្ឋាសាសយបក្សី.....	៤១
៣.ត្បាក់ដាបង្កើដំដី.....	៤១
៤.ការចម្លង.....	៤១
៥.កេតសញ្ញា.....	៤២
៦.ការចម្លងទៅមនុស្ស.....	៤៣
៧.កេតសញ្ញាលើទៅមនុស្ស.....	៤៣
៨.វិធានការការពារ ការចម្លងដំដីដល់មនុស្ស.....	៤៤

ចំណើនអ្នកសង្គម

១.លំនាំដីម.....	៤៦
២.របៀបចម្លង.....	៤៧
៣.កេតសញ្ញាលើសត្វថ្មី.....	៤៧
ក.សណ្ឌានថ្មីតួលិះ.....	៤៧
ខ.សណ្ឌានគត (សណ្ឌានថ្មីនៃជ្រើរ).....	៤៨
៤.កេតសញ្ញាលើមុនស្ស.....	៤៨
ក.សណ្ឌានកាបសាបារ.....	៤៨
ខ.សណ្ឌានខ្លួន.....	៤៩
៥.ការការពារ.....	៤៩

ចំណែក ៤
ចន្ទាន់លើស្សាហតិស្ស នៃមនុស្ស
មន្ត្រីនៃបោយចាសិត

Cysticercosis Cattle

១.ចំណាត់ថ្នាក់	៥១
២.សេចក្តីផ្តើម	៥១
៣.ទម្រង់ និងរបៀបងារ	៥២
៤.វិធីការ	៥២
៥.ការបង្កិត	៥៣
៦.ពេគសញ្ញា	៥៣
៧.ពេគនិន្តូយ	៥៤
៨.ការព្យាបាល	៥៤

Cysticercosis in Swine

១.ចំណាត់ថ្នាក់	៥៥
២.សេចក្តីផ្តើម	៥៥
៣.លក្ខណៈទូទៅ	៥៥
៤.អ្នកបម្លងកណ្តាល	៥៥
៥.វិធីការ	៥៥
៦.ការកត់ត្រាត	៥៧
៧.ការបង្កិត	៥៨
៨.ពេគសញ្ញា	៥៨
៩.ការនេះកាត់សត្វស្មាប់	៥៨
១០.ពេគនិន្តូយ	៥៩
១១.ការព្យាបាល	៥៩
១២.វិធានការការពារ	៥៩

ឯកសារយោង

- Nguyen Vinh Phuoc(1990) : Benh Truyen Nghiem Gia Suc(Viet Nam)
- NAVETCO (1990): Vaccine va Thuoc Thu y, (Viet Nam)
- W.J.Smith,D.J.Taylor,R.H.C.Penny(1990): Disease and Disorders of the pig
- Nguyn Xuan Bin(1991): Huong Dan Chan Nuoi va Phong tri benh cho ga,(Viet Nam)
- Drago Carl Herenda.D.V.M,Don A,Franco (1991): Food Animal Pathology and meat Hygiene
- Philip Thomas,CWS(1993): វិធីព្យាបាលរបស់បសុព្ទៃ
- Nguyn Xuan Bin(1993): Benh Truyen Nghiem Trau Bo ,(Viet Nam).
- CIDSE (1994): បច្ចេកទេសដំលើតិកម្ពុជា និងបសុព្យាបាល
- ស្រុង ផុនី (១៩៩៧) : មីក្រុមវិទ្យា
- TS.Bui Quy huy(2002) : Bien Phap Phong chong cac benh do virus tu Dong vat lay sang nguoi . (Viet Nam)
- kim.pastureone.com/7677-cow-tuberculosis.html
- អង្គភាពអ្នកក្រឹមត្រួសស្រុង និងពេឡូសត្វានត្រូវដែល (២០០៧) : ការអង្គភាពដំឡើង
- នាយកដ្ឋានដំលើតិកម្ពុជា និងបសុព្យាបាល (២០០៧) : សៀវភៅណែនាំត្រូវការសុខភាពសត្វ
- នាយកដ្ឋានដំលើតិកម្ពុជា និងបសុព្យាបាល (២០១៣) : សៀវភៅបណ្តុះបណ្តាលដែកសុខភាពសត្វ
- លី សុវត្ថិ (២០១៧) : ស្មើដឹងយល់ពីដំឡើងផ្សេងៗ ។